

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

«Бекітемін»
«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ президент-ректоры
т.ғ.д., профессор
_____ **С.Н.Байбеков.**
« ____ » _____ **2024 г.**

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ АР-НАМЫС КОДЕКСІ

Астана – 2024

© "Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті" АҚ-ның зияткерлік меншігі болып табылады

Қайта басып шығаруға және / немесе одан әрі үшінші тұлғаларға беруге тыйым салынады.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

АЛҒЫ СӨЗ

1. Сапаны қамтамасыз ету және аккредиттеу бөлімі және жұмыс тобымен бірге бірлесіп отырып әзірленді және енгізілді.

Жұмыс тобының жетекшісі: Оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректор, PhD докторы, Жамангарин Д. С.

Жұмыс тобының өкілі: Оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректор, PhD докторы, Жамангарин Д. С.

2 Ғылыми кеңестің шешімімен бекітілді және қолданысқа енгізілді.

№ _____ хаттама « ____ » _____ 2024 ж.

3 ӘЗІРЛЕУШІ: Сапаны қамтамасыз ету және аккредиттеу бөлімі.

4 ТЕКСЕРУ ЖИЛІГІ: 3 жыл.

5 «Білім алушылардың Ар-намыс кодексі» БААНК орнына енгізілді

Білім алушылардың Ар – намыс кодексін «Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ президент-ректорының рұқсатынсыз толық немесе ішінара өзгертуге, көбейтуге және таратуға болмайды.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

МАЗМҰНЫ

1.	Қолдану саласы	4
2.	Нормативтік сілтемелер	4
3.	Негізгі терминдер	5
4.	Қысқартулар мен белгілер	5
5.	Жауапкершілік және өкілеттіктер	6
6.	Жалпы ережелер	6
7.	Тәртіптік жауапкершілікке жататын академиялық бұзушылықтар	7
8.	«Қ. Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ студенттердің мінез-құлқының этикалық нормалары мен ережелері.	10
9.	Студенттің «Қ.Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ оқытушыларымен және басшылығымен қарым-қатынасы.	11
10.	«Қ. Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ студенттері арасындағы қарым-қатынасы.	11
11.	«Қ. Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ студенттерінің анты.	11
12.	Қорытынды	12
13.	Өзгерістер	12
14.	Келісу, сақтау және тарату	13
15.	А қосымшасы Келісу парағы	14
16.	Б қосымшасы Танысу парағы	15
17.	В қосымшасы Өзгерістерді тіркеу парағы	16
18.	Г қосымшасы Мерзімді тексерулерді есепке алу парағы	17

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 Білім алушылардың ар-намыс кодексі (бұдан әрі-БААНК) «Қ. Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ барлық білім алушыларының орындауына міндетті. Қазақстан Республикасының мынадай нормативтік құқықтық құжаттарының және университеттің ішкі нормативтік құжаттарының (бұдан әрі-ІНК) талаптарын ескере отырып әзірленген.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

№	Атауы	Бекіту туралы мәліметтер	Нормативтік құжатқа өзгерістер мен толықтырулар (№, күні)
1	Қазақстан Республикасының Конституциясы	Республикалық референдумда қабылданды 30.08.1995 ж.	өзгерістер мен толықтырулармен 19.09.2022 ж.
2	«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі	№ 518-IV 26.12.2011 ж.	өзгерістер мен толықтырулармен 01.01.2024 ж.
3	Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы	№ 319-III 27.07.2007 ж.	өзгерістер мен толықтырулармен 01.01.2024 ж.
4	«Қазақстан Республикасында бала құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы	№ 345-II 08.08.2002 ж.	өзгерістер мен толықтырулармен 01.01.2024 ж.
5	«Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Қазақстан Республикасының Заңы	№ 483-IV 11.10.2011 жылғы	өзгерістер мен толықтырулармен 03.09.2023 ж.
6	«ҚР Мемлекеттік жастар саясаты туралы» Заңы	№ 285-V 09.02.2015 жылғы	өзгерістер мен толықтырулармен 01.07.2023 ж.
7	Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі 2013 - 2020 жылдарға арналған тұжырымдамасы.	ҚР Президентінің 30.05.2013 жылы № 577 Жарлығымен бекітілген	өзгерістер мен толықтырулармен 10.09.2019 ж.
8	«Барлық білім беру ұйымдарында оқыту процесінің тәрбиелік компонентін күшейту жөніндегі үлгілік кешенді жоспар»	ҚР Үкіметінің 29.06.2012 жылы № 873 қаулысымен бекітілген	өзгерістер мен толықтырулармен 02.07.2013 ж.
9	Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі мемлекеттік жастар саясатының «Қазақстан 2020: болашаққа бастар жол тұжырымдамасы».	ҚР Үкіметінің 27.02.2013 жылы №191 қаулысымен бекітілген	өзгерістер мен толықтырулармен 08.06.2017 ж.
10	«Жалпы білім беретін ұйымдарға арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары «Жалпы білім беретін ұйымдарға арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау және	Қазақстан Республикасы Ғылым және Жоғары Білім Министрлігінің 03.04.2013 жылғы № 115 бұйрығымен бекітілген	өзгерістер мен толықтырулармен 16.09.2022 ж.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

	факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламалары»		
	Қ. Құлажанова атындағы «Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ Жарғысы.	Университет акционерлерінің жалпы жиналысы, №1 15.04.2013 жылы	12.02.2017 ж. № 2 хаттама

3 НЕГІЗГІ ТЕРМИНДЕР

Білім алушылардың ар намыс кодексінде келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады

Ереже	Құрылымдық бөлімшенің (лауазымды адамның) құрылу тәртібін, құқықтарын, міндеттерін, жауапкершілігін және жұмысын ұйымдастыруды, сондай-ақ оның басқа бөлімшелермен және лауазымды адамдармен өзара іс-қимылын реттейтін ұйымдық-құқықтық құжат.
Бұйрық	Университет басшысы өз құзыреті шегінде шығаратын құқықтық акт.
Өкім	Уақытпен шектелген құқықтық акт, ал бұйрық тұрақты түрде немесе толық орындалғанға дейін немесе жаңа құжат шыққанға дейін қолданылады.
Сыбайлас жемқорлық	Қызметтік жағдайды теріс пайдалану, пара беру, пара алу, өкілеттіктерін теріс пайдалану, коммерциялық пара беру не жеке тұлғаның өзінің лауазымдық жағдайын ақша, құндылықтар, мүліктік сипаттағы өзге де мүлік немесе көрсетілетін қызметтер, өзі үшін немесе үшінші тұлғалар үшін өзге де мүліктік құқықтар түрінде пайда алу мақсатында өзге де заңсыз пайдалануы немесе аталған адамға және жеке тұлғаға мұндай пайданы заңсыз беру.
Тәрбие жұмысы	Студенттің жеке басын қалыптастыру процесіне белсенді қатысуға бағытталған. Тәрбие оқу педагогикалық әрекетінен тыс жеке элемент емес, жалпы оқу және даму процесіне біріктірілген педагогикалық қызметтің қажетті органикалық құрамдас бөлігі болуы керек.
Білім алушы	Университетте білім алатын адам.

4 ҚЫСҚАРТУЛАР МЕН БЕЛГІЛЕР

ҚР	Қазақстан Республикасы
Университет	«Қ. Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ
ОӘЖ жөніндегі проректор	Оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректор
ҒЖ және СБ жөніндегі проректор	Ғылыми жұмыстар және сыртқы байланыстар жөніндегі проректор
Т және ӘЖ жөніндегі проректор	Тәрбие және әлеуметтік жұмыс жөніндегі проректор
ТЖ және ӘМ бөлімі	Тәрбие жұмысы және әлеуметтік мәселелер бөлімі
БААНК	Білім алушылардың ар-намыс кодексі
БТЕ	Бөлім туралы ереже

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

УС	Университет стандарты
СМЖ	Сапа менеджмент жүйесі
ҚБ	Құрылымдық бөлімдер
СЖБӨ	Сапа жөніндегі басшылықтың өкілі
СҚ және АБ	Сапаны қамтамасыз ету және аккредиттеу бөлімі
ПББ	Персоналды басқару бөлімі
ЖТ	Жұмыс тобы

5 ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ӨКІЛЕТТІЛІК

5.1 Білім алушыларды ар-намыс кодексімен таныстыру үшін университет факультеттерінің деканаттары, тәрбие жұмысы және әлеуметтік жұмыс бөлімінің басшысы жауапты.

6 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Өз миссиясын жүзеге асыру үшін барлық жауапкершілікті мойындай отырып бекіту:

- Корпоративтік мәдениет пен рухтың дамуын анықтау;
- Имиджді жан жақты нығайта отырып және беделді бағалайды;
- Білім алушылардың ар-намыс кодексінің мынадай ережелерін қабылдайды және тұрақты қолдайды.

6.1 Білім алушылардың ар - намыс кодексі оқу процесінде мінез-құлықтың негізгі этикалық ережелерін анықтайды.

6.2 Білім алушылардың ар - намыс кодексі оқушылардың бір-бірімен, оқытушылармен және қызметкерлермен қарым-қатынасы үшін қолайлы психологиялық ахуал және жайлы оқу жағдайларын жасауға бағытталған.

6.3 Бекітілген білім алушылардың ар - намыс кодексі әрбір білім алушы үшін университеттің мінез-құлқының міндетті ережелерін белгілейді.

6.4 Әрбір студент білім алушылардың ар-намыс кодексінің нормаларын орындай отырып, оның имиджі мен іскерлік беделін нығайтуға, университеттің дамуына және жетілдірілуіне өз үлесін қосады.

6.5 Университеттің білім алушылары сыбайлас жемқорлық пен парақорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік танытуы тиіс.

6.6 Білім алушы Қазақстан Республикасының лайықты азаматы ретінде, таңдаған мамандығы бойынша кәсіби маман болуға, шығармашылық тұлғаның ең жақсы қасиеттерін дамытуға ұмтылуға тиіс.

6.7 Білім алушы үлкендерге құрметпен қарауға, айналасындағыларға дөрекілік танытпауға және әлеуметтік қорғалмаған адамдарға жанашырлық танытуға және мүмкіндігінше оларға қамқорлық жасауға тиіс.

6.8 Білім алушы әдептіліктің, мәдениет пен моральдың үлгісі болуға, азғындық көріністеріне төзбеушілікке және жыныстық, ұлттық немесе діни белгілері бойынша кемсітушілік көріністеріне жол бермеуге тиіс.

6.9 Білім алушы салауатты өмір салтын ұстануға және жаман әдеттерден толығымен бас тартуға тиіс.

6.10 Білім алушы университеттің дәстүрлерін құрметтеуі, оның мүлкін қорғауы, студенттік жатақханаларда тазалық пен тәртіпті сақтауы тиіс.

6.11 Білім алушы шығармашылық белсенділікті (ғылыми-білім беру, спорттық, көркемдік және т.б.) дамытуға, университеттің корпоративтік мәдениеті мен имиджін арттыруға бағытталған кез келген қызметті қажетті және пайдалы деп тануы тиіс.

6.12 Қабырғадан тыс жерде білім алушы өзінің жоғары мектептің өкілі екенін әрдайым есте ұстауы керек және оның ар-намысы мен қадір-қасиетін түсірмеу үшін күш салуы керек.

6.13 Білім алушы академиялық адалдықтың барлық түрлерімен күресуді өзінің міндеті деп

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

санауы керек, олардың ішінде:

- білімді бақылау рәсімдерінен өту кезінде көмек алу үшін басқа адамдарға жүгіну;
- өз еңбегінің нәтижесі ретінде Интернет-ресурстарды қоса алғанда, кез келген дайын оқуматериалдарын (рефераттар, курстық, бақылау, дипломдық және басқа да жұмыстар) ұсыну;
- жоғары баға алу үшін туыстық немесе қызметтік байланыстарды пайдалану;
- себепсіз сабаққа келмеу, кешігу және оқу сабақтарын өткізіп жіберу.

Білім алушы академиялық адалдықтың аталған барлық түрлерін сапалы және бәсекеге қабілетті білім алумен үйлеспейтін деп қарауға тиіс.

7 ТӘРТІПТІК ЖАУАПКЕРШІЛІККЕ ЖАТАТЫН АКАДЕМИЯЛЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАР

7.1 Академиялық бұзушылық білім алушының іс-әрекетін білдіреді:

- басқа адамның рұқсатынсыз оның еңбектеріне сілтеме жасамай (плагиат) ол адамның еңбегін немесе күш жігерін иемденуге әрекеттенсе
- оқу тапсырмаларын орындау кезінде рұқсат етілмеген материалдарды немесе жалған деректерді пайдаланады;
- академиялық құжаттарды немесе үлгерім ведомостарын қолдан жасайды немесе бұрмалайды;
- басқа білім алушылардың академиялық жұмысына әдейі кедергі келтіреді немесе оны бұзады;
- жалған ақпарат беруге бағытталған әрекеттерді орындайды;
- емтиханда немесе тапсырмаларды орындау кезінде көшірумен айналысады;
- сипатталаған әрекеттерді орындауға басқа білім алушыларға ықпал етеді.

7.2 Плагиат - бұл басқа біреудің жұмысының нәтижелерін әдейі немесе абайсызда тағайындау, оған басқа адам іс жүзінде толық немесе ішінара орындаған оқушының жеке жұмысы ретінде ұсынылған тапсырма кіреді. Плагиат сонымен қатар дереккөздерді дұрыс көрсетпестен басқа адамның жұмысын, идеясын немесе мәлімдемесін ұсынуды қамтиды.

7.3 Плагиат орын алады егер тұлға:

- тиісті дәйексөз келтірместен басқа адамның жазбаша жұмысынан бір немесе бірнеше сөйлемді тікелей көшіреді. Бұл ереже интернеттен немесе басқа электрондық көздерден материалды көшіруге де қатысты;
- сөздерді өзгертеді, бірақ сөйлемнің құрылымын бастапқы дереккөзге сілтеме жасамай көшіреді немесе дереккөзге сілтеме жасамай, бір немесе бірнеше абзацты жақын мағынада қайталайды немесе графиктерді, сызбаларды қолданады, дереккөзді көрсетпей және / немесе автордың келісімінсіз сызбалар немесе басқа бейне / аудио материалдар пайдаланады;
- бұл кез-келген оқу тапсырмасында жалған немесе өзгертілген ақпаратты ұсынады, ол эксперимент үшін деректерді ойлап табуды, деректерді өзгертуді, жоқ мақалаларға сілтемелерді, ойдан шығарылған дереккөздерді және т. б. қамтуы мүмкін;
- басқа адам жасаған жұмысты толығымен немесе ішінара тапсырады және оны өз жұмысы ретінде тапсырады;
- жұмыс жазу үшін арнайы сервистік қызметтерді, басқа студенттердің қызметтерін пайдаланады немесе шет тілінен аударманы қолданады және материалды өзінің түпнұсқа жұмысы ретінде береді.

7.4 Плагиаттың өзі-бастапқы мәтінге тиісті сілтемелерді көрсетпей, жаңа деректер мен қорытындылардың болмауының нәтижесі ретінде өзінің бұрын жарияланған мәтінін толық немесе ішінара пайдалану.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

7.5 Көшіру орын алады егер тұлға:

- емтихан материалдарына рұқсатсыз қол жеткізу немесе қолдану;
- емтихан кезінде нұсқаушының рұқсатынсыз көшірме парақтарын, ұялы телефондарды, кітаптарды, калькуляторларды немесе басқа материалдарды/құрылғыларды пайдаланса;
- студенттің рұқсатымен немесе рұқсатынсыз басқа студенттің емтихан парағынан көшірме жасайды немесе басқа студентке өзінің емтихан парағынан көшіруге рұқсат береді;
- тапсырмаларды орындау кезінде басқа студенттердің жұмысына кедергі келтіреді немесе кедергі жасайды;
- емтиханды немесе жазбаша жұмысты тапсыру мерзімін ұзарту туралы өтінішке жалған негіздеме берсе;
- емтихан уақыты біткен кезде жұмысты жазуды жалғастырады;
- емтихан кезінде әңгімелер;
- басқа студенттен ол үшін емтихан немесе тест тапсырмасын орындауды сұрайды;
- емтиханда немесе кез келген бағаланатын тапсырмада студентке әділетсіз артықшылық беретін кез келген басқа әрекетті жасаса;
- жоғарыда көрсетілген әрекеттердің кез келгенін жасауға ықпал етеді және көмектеседі немесе осы әрекеттерді ұйымдастырады.

7.6 Құжаттарды бұрмалау академиялық жазбаларды немесе басқа құжаттарды бұрмалау; деректер (ғылыми эксперимент кезіндегі бақылаулар, жазбаларды бұрмалау, сауалнама нәтижелері); оқу жұмысындағы қолдар; оқу жұмысын қасақана бұрмалау немесе бүлдіру. Құжаттарды бұрмалау орын алады егер тұлға:

- жалған өтініш, қаржылық көмек туралы өтініш немесе университеттерге берілген кез келген басқа ресми құжат тапсырса;
- сабақты, емтихандардан босату, жұмысты уақтылы орындамағаны немесе басқа да себептер бойынша жалған немесе жалған медициналық анықтама тапсырса;
- транскриптітерді немесе басқа академиялық құжаттарды бұрмаласа

7.7 Әділетсіз артықшылық алу келесі жағдайларда орын алады:

- емтихан материалдарын ұрлау, көшіру, тарату немесе оқытушы мұндай материалдарды ашқанға дейін оларға басқа жолмен қол жеткізу;
- басқа студенттердің пайдалануына жол бермеу үшін кітапхана материалдарын ұрлау, жою, бүлдіру немесе жасыру;
- рұқсатсыз академиялық тапсырманы орындағаны үшін басқалардан көмек алу;
- бұрын алынған емтихан материалдарын сақтау, иемдену, пайдалану немесе тарату, егер мұндай материалдар емтихан аяқталғаннан кейін нұсқаушыға қайтарылатыны анық көрсетілген болса;
- басқа студенттердің оқу жұмысына әдейі кедергі жасау немесе араласу;
- басқа студенттердің оқу жұмысынан академиялық артықшылықтар жасау немесе алу мақсатында жүзеге асырылатын басқа да әрекеттер;
- басқа студенттердің оқу үлгерімін төмендету мақсатында басқа студенттердің жұмысына зақым келтіру, жою немесе басқа да зиян келтіру.

7.8 Қайталау (екі рет тапсыру) – мұғалімнің келісімінсіз бір жұмысты бірнеше рет бағалауға жіберу. Емтихандарды, сынақтарды, зертханаларды немесе басқа тапсырмаларды тапсыру кезінде академиялық пайда алу үшін өзіңізді басқа адаммен еліктеу/алмастыру.

7.9 Жасыру – студенттердің немесе университет қызметкерлерінің жұмысты адал атқармағаны және ар-намыс кодексінің нормаларын сақтамағаны туралы мәліметтерді үнсіз қалдыруы және жасыруы. Екі немесе одан да көп тұлғалардың мақсатқа сәйкес заңсыз келісімі.

7.10 Сөз байласу – басқа студент үшін тестілеуге және бағалауға жататын кез келген оқу жұмысын орындау.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

7.11 Пара алу - бұл профессорлық-оқытушылық құрамға, сондай-ақ университет қызметкерлеріне сыйақыны әр түрлі нысанда немесе басқа да жеке мүддесі үшін аудармай, сондай-ақ осындай мінез-құлыққа итермелеу.

7.12 Рұқсат етілмеген қол жеткізу студент академиялық жеңілдіктер алу үшін емтихан материалдары, тест сұрақтары және басқа да материалдар сияқты құпия ақпаратқа, соның ішінде хакерлік шабуылдарды қолдану арқылы алаяқтық жолмен қол жеткізген кезде орын алады.

7.13 Деректерді рұқсатсыз тарату. Алдын ала келісімсіз құпия ақпаратты жариялау, тарату немесе үшінші тұлғаларға жария ету Кодексті бұзу болып табылады.

Құпия ақпаратқа жалпыға қолжетімді емес түрде жиналған және сақталған академиялық ақпарат, деректер мен құжаттарды қамтиды.

7.14 Академиялық адалдық қағидаттарын бұзуға көмек көрсету студент басқа сыныпта берілген тапсырманы басқа студентке берген кезде және тапсырманың бөліктерін қайталауға және оны өздікі ретінде беруге рұқсат бергенде орын алады.

7.15 Топта жұмысты басқа студенттермен немесе арнайы рұқсатсыз басқа адамдармен дайындау - егер оқытушының тиісті жұмысты жұппен, топпен және т.б. орындауға рұқсаты болмаса, кез келген жұмысты өз бетінше орындау.

7.16 Тәртіптік жауапкершілікке тартылатын оқу процесіне қатысы жоқ бұзушылықтар

7.16.1. Университет студенттерді оқу процесіне қатысы жоқ келесі бұзушылықтардың кез келген түрін жасағаны, айналысқаны, айналысуға әрекеттенгені немесе басқаларға көмектескені үшін тәртіптік жазаға тартуға құқылы:

- өзінің немесе басқа адамның денсаулығына немесе қауіпсіздігіне қауіп төндіретін әрекеттер;
- жыныстық зорлық;
- қудалау;
- қорқыту;
- заңда тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, алкогольдік ішімдіктерді, есірткілерді немесе басқа бақыланатын заттарды тұтыну, сақтау, дайындау немесе тарату;
- құмар ойындарға қатысу-негізгі мақсаты ақшаны және/немесе материалдық құндылықтарды ұтып алу болып табылатын белгісіз нәтижесі бар оқиғаға ақшаға немесе қандай да бір материалдық құндылыққа дауласу;
- университеттің мүлкін немесе басқа адамдардың мүлкін рұқсатсыз иемдену, пайдалану, өткізу, бүлдіру немесе жою;
- университет жүргізетін/санкциялаған іс-әрекеттерге кедергі келтіретін немесе қиындататын немесе адамның университет жүргізетін немесе санкциялаған іс-шараларға қатысу мүмкіндігіне кедергі келтіретін іс қимылы;
- ресми құжаттарды, жазбаларды, кілттерді, электрондық құрылғыларды немесе парольдерді заңсыз иелену немесе заңсыз құру, бұрмалау немесе дұрыс пайдаланбау;
- келесі бұзушылықтарды қамтитын компьютерлік ресурстарды дұрыс пайдаланбау: заңнама талаптарын, компьютерлік желіні, бағдарламалық қамтамасыз етуді және университет жабдықтарын пайдалануды реттейтін лицензиялық келісімдер мен шарттарды орындамау;
- коммерциялық немесе жеке мақсаттар үшін рұқсатсыз қол жеткізу үшін университеттің компьютерлік ресурстарын пайдалану; жеке парольді немесе пайдаланушының, ашық университеттің есептік жазбасын қорғай алмау;
- компьютерлік қауіпсіздікті сақтамау, жеке өмірге қол сұғу, немесе университеттің компьютерлік ресурстарына рұқсатсыз қол жеткізу;
- заңнама бойынша қылмыстық құқық бұзушылық болып табылатын мінез-құлық;

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

- университет пен білім алушылар арасындағы шарттарда көрсетілген ережелерді қоса алғанда, университеттің кез келген ережелерін, нормаларын, саясатын және өзге де ішкі нормативтік құжаттарын бұзатын және университетке қоғамдастық мүшелерінің қауіпсіздігі мен әл-ауқатына қауіп төндіретін немесе басқа білім алушылардың оқу қызметін жүзеге асыру мүмкіндігіне кедергі келтіретін мінез-құлық;
- осы тарауға сәйкес қолданылған алдыңғы тәртіптік шараға байланысты салынған санкцияларды, талаптарды немесе шектеулерді бұзатын кез келген мінез-құлық.

7.16.2 осы тарауда қамтылған ережелер жасалған бұзушылықтарға қолданылады:

- университет демеушілік ететін іс-шараларға;
университет аумағынан тыс жерлерде бұл бұзушылық университеттің мүдделері мен имиджіне теріс әсер еткен жағдайларда ғана.

8 УНИВЕРСИТЕТТЕ БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАРЫ МЕН МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ

8.1 Өзара сыйластық. Білім алушы профессор-оқытушылар құрамына, қызметкерлерге, басқа да білім алушыларға өзара сыпайылық пен құрмет ережелерін сақтауға тиіс.

8.2 Адалдық. Оқу процесінің тәртібін қатаң сақтау. Міндетті оқу сабақтарына қатысу, оқу жоспарында және білім беру бағдарламаларында көзделген тапсырмалардың барлық түрлерін белгіленген мерзімде орындау. Білім алушы оқуда жоғары нәтижелерге қол жеткізу үшін оған байланысты барлық нәрсені жасауы керек.

8.3 Тәртіп. Білім алушы тәртіпті, ұқыпты киінуі керек. Оқу корпусарында, жиналыстарда сыртқы киімде болуға тыйым салынады. Университетте білім алушылардың бөтеннің мүлкін ұрлау, университетте мас күйінде болу, ішімдік ішу, ғимаратқа кірер алдында ғимаратта темекі шегу сияқты әрекеттеріне жол берілмейді. Оқу ғимараттарында қатты сөйлесуге, шу шығаруға және оқу процесіне кедергі келтіретін басқа да әрекеттерге тыйым салынады. Оқу сабақтары арасында білім алушылар осы үшін бөлінген орындарда демалады. Сабақтарда және кітапханада ұялы телефонмен сөйлесу, сағыз шайнау, тілектерді, жақын сезімдер мен импульстарды көрсету этикалық нормаларға мүлдем қайшы келеді.

8.4 Ұқыптылық. Оқушылардың сабақ басталғаннан кейін аудиторияға кіруіне үзіліске дейін тыйым салынады. Оқу сабақтары кезінде аудиторияға рұқсатсыз кіруге және шығуға болмайды.

8.5 Белсенділік. Білім алушы университеттің оқу, қоғамдық және спорттық өміріне белсенді қатысуы керек.

8.6 Үнемділік. Материалдық меншікке ұқыпты қарау: оқу ғимараттарының, зертханалардың, жатақханалардың ғимараттарына, жиһаздарына және басқа да жабдықтарына зақым келтірмеу, үстелдерде және басқа жерлерде жазулар жасамау; білім алушы университеттің кітапхана қорымен ұқыпты жұмыс істеуге міндетті.

8.7 Жауапкершілік. Университет Жарғысына сәйкес білім алушының белгілі бір құқықтары мен міндеттері бар, осы білім алушының ар - намыс кодексінің мінез-құлық қағидаттарының сақталуына жеке жауапты болады.

9 БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ УНИВЕРСИТЕТ ОҚЫТУШЫЛАРЫМЕН ЖӘНЕ БАСШЫЛЫҒЫМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ

9.1 Білім алушы белгіленген тәртіппен университет басшылығына (президент-ректор, проректор, декан) оқу және қоғамдық қызмет мәселелері бойынша жүгінуге құқылы.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

9.2 Оқытушылар мен білім алушылардың өзара қарым-қатынасы этикалық, адамгершілік және құқықтық нормаларға сәйкес құрылуы тиіс.

9.3 Әдеп ережелерін сақтау, білім алушылардың адалдығы мен әдептілігіне сенім арқылы қол жеткізіледі.

10 УНИВЕРСИТЕТТІҢ БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫ АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

10.1 Университет білім алушылары арасындағы қарым-қатынас, сенім, ынтымақтастық, өзара түсіністік және өзара көмек негізінде құрылады.

10.2 Білім алушы басқа білім алушыларға қатысты алдын ала әдепті болуға тиіс, білім алушылардың бір-бірімен әңгімелесуінде басқа білім алушылардың кәсіптік немесе адами қасиеттерін сынға алуға жол берілмейді.

11 УНИВЕРСИТЕТ БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ АНТЫ

11.1 Мен, «Қ. Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті» АҚ білім алушысы:

- университет миссиясын жүзеге асыру үшін өзімнің жауапкершілігімді мойындай отырып. Қазақстан Республикасының кәсіби кадрларын даярлауды жүргізетін елордалық ЖОО ретінде университеттің корпоративтік мәдениеті мен имиджін қолдау мен дамытуды өз борышым деп есептей отырып;

11.2. Университетте білім алушылар, қызметкерлер мен ЖОО әкімшілігі арасындағы демократиялық қатынастар жүйесін қалыптастыруға ұмтыла отырып, осы білім алушылардың ар намыс кодексін қабылдаймын және міндеттенемін:

- Оны қатаң ұстану.
- Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарын, университеттің Жарғысын және басқа да ішкі нормативтік құжаттарын сақтау.
- Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін, Қазақстанның ұлттық мәдениетін, тарихы мен мемлекеттілігін білу, дәстүрлерді ұқыпты сақтау және көбейту.
- Басқа білім алушылармен, оқытушылармен және университет әкімшілігімен қарым-қатынаста сыпайылық, дұрыстық және ұқыптылық таныту;
- Шығу тегі мен ұлтына, әлеуметтік мәртебесіне, діни немесе дүниетанымдық сенімдеріне қарамастан кез келген адамға құрметпен қарау.

11.3 Өзінің оқу міндеттерін қатаң орындауға, этикалық, академиялық және құқықтық бұзушылықтарға жол бермеуге, оның ішінде:

- плагиат;
- жалғандық;
- шпаргаларды пайдалану, білімді бақылаудың әртүрлі формаларының барлық кезеңдерінде көшіру;
- жоғары деңгейге жету үшін туыстық немесе қызметтік байланыстарды пайдалану
- бағалар;
- паракорлық;
- оқытушыны алдау және оған құрмет көрсетпеу;
- себепсіз сабаққа келмеу және кешігу.

11.4 Мүліктің сақталуына жағдай жасау және оның аумағында бұзақылық көріністерін тоқтату.

11.5 Университеттің Кітапханалық-ақпараттық ресурстарына ұқыпсыз немесе зиянды қарауға жол бермей, оларға ұқыпты қарау.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

11.6 Эстетикалық нормаларға сәйкес ұқыпты көріну.

11.7 Салауатты өмір салтын ұстану, өзінің мәдени, адамгершілік және денсаулығын арттыруға ұмтылу, университеттің қоғамдық - мәдени, ғылыми және спорттық өміріне белсенді қатысу.

11.8 Университетте де, одан тыс жерлерде де заңсыз әрекеттерге жол бермеу.

11.9 Елдегі тәртіпті тұрақсыздандыруға бағытталған ақпараттың таралуына жол бермеу, сондай-ақ рұқсат етілмеген жиналыстарға, демонстрацияларға, митингілерге, пикеттерге, акциялар мен шерулерге қатыспау.

11.10 Университеттің мүдделеріне қайшы келетін имиджі мен беделіне нұқсан келтіретін кез келген қызметке қатысудан бас тарту.

11.11 Білім алушылардың Ар-намыс Кодексінің ережелерін бұзғанын анықтап, оны өз күшімен тоқтатуға немесе бұл туралы университет басшылығына хабарлау.

12 ҚОРЫТЫНДЫ

12.1 Білім алушылардың Ар-намыс кодексінің ережелері оқу нысанына қарамастан университеттің барлық білім алушыларының қолдануы және сақтауы үшін міндетті. Ол Қазақстан Республикасының мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне лайықты қатысуға қабілетті жоғары білікті мамандарды қалыптастыруға бағытталған.

12.2 Жеке жауапкершілік қағидатына сәйкес университет басшылығы осы Кодекстің нормаларын бұзған білім алушыларға қатысты мынадай жазаларды қолдануға құқылы:

- Ауызша ескерту;
- Жазбаша ескерту;
- Сөгіс жариялау;
- Жеке іс бойынша қатаң сөгіс беру;
- Университеттен шығару;

13. ӨЗГЕРІСТЕР

13.1 Өзірлеу, ресімдеу, келісу және бекіту, сондай-ақ оған өзгерістер енгізу университет стандартына сәйкес жүргізілуі және «өзгерістерді тіркеу парағында» тіркелуі тиіс.

14. КЕЛІСУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

14.1 Студенттің ар - намыс кодексінің жобасын келісу «келісу парағында» жүзеге асырылады және рәсімделеді;

14.2 Түпнұсқаны Сапаны Қамтамасыз ету және Аккредиттеу бөліміне беру үшін тәрбие жұмысы және әлеуметтік мәселелер жөніндегі бөлім жауапты;

14.3 Білім алушының ар-намыс Кодексінің түпнұсқасын сақтау және есепке алынған жұмыс даналарын абоненттерге тарату жауапкершілігі Сапаны Қамтамасыз ету және Аккредиттеу бөліміне жүктеледі.

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

**А Қосымшасы
(міндетті)
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ**

№ п/п	Лауазымы	Т. А. Ә.	Күні	Қолы
1	Оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректор	Жамангарин Д.С.		
2	Ғылыми жұмыс және сыртқы байланыстар жөніндегі проректор	Алтынбек С.А.		
3	Тәрбие және әлеуметтік жұмыс жөніндегі проректор	Тоқсаба А.А.		
4	Бухгалтерлік есеп және есептілік бөлімінің басшысы	Шағырбай М.А.		
5	Құқықтық қамтамасыз ету бөлімінің басшысы	Серимов У.С.		
6	Сапаны қамтамасыз ету және аккредиттеу бөлімінің басшысы	Нурбаева М.З.		
7	Оқу-әдістемелік бөлімінің басшысы	Баядилова Б.М.		
8	Персоналды басқару бөлімінің басшысы	Кабильдина З.З.		
9	Халықаралық қатынастар және академиялық ұтқырлық бөлімінің басшысы	Абдыкаримова С.З.		
10	Ғылым және инновациялық қызмет бөлімінің басшысы	Сапакбаева А.А.		

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

**Қосымша В
(міндетті)
ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ**

Өзгерістер №	Хабарлама №.	Парақтардың (беттердің) нөмірі				Барлық парақтар	Өзгерістер енгізілген күн	Өзгерістер енгізуді жүзеге асырған Т. А. Ә.	Өзгерістер енгізген адамның қолы
		өзгертілді	ауысты	жаңа	жойылған				

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	

**Қосымша Г
(міндетті)
МЕРЗІМДІ ТЕКСЕРУЛЕРДІ ЕСЕПКЕ АЛУ ПАРАҒЫ**

Тексеру күні	Тексеруді орындаған тұлғаның Т. А. Ә.	Тексеруді орындаған адамның қолы	Ескертулерді тұжырымдау

«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және Бизнес Университеті» АҚ	БААНК 20-07.03-2022	
Білім алушылардың ар намыс кодексі	Редакция 4	
